

Inovacijų ir technologijų pažanga kelia ne tik nemažai nuostabos, tačiau ir klausimų. Ar ateityje bus įmanomos operacijos nuotoliniu būdu? Kokių galima tikėtis ateities specialybių? Ar jau greitai atostogausime kosmose? Į šiuos ir kitus klausimus daugiau kaip 50 Lietuvos ir užsienio pranešėjų atsakys birželio 13–14 d. vykstančio forumo „Innovation Drift“ metu. O dabar pateikiame keletą įdomiausių ir svarbiausių išvalgų.

Kur nuves kosmoso renesansas?

Praėjo beveik pusė šimto metų nuo to laiko, kai žmogus paliko pirmuosius pėdsakus Mėnulyje, o kosmoso sektoriaus pažanga į priekį šovė tarsi raketa ir pagrindinis jos kuras šiuo metu yra privačios investicijos, technologijų pažanga ir siekis įrodyti, kad gyventi galima ne tik Žemėje. Vien per 2018 metus į su kosmoso technologijomis susijusį verslą buvo investuota 3,25 mlrd. JAV dolerių.

Lietuva taip pat aktyviai įsilieja į kosmoso užkariavimą. Viena iš „Innovation Drift“ forumo pranešėjų NASA atstovė, stažuočių programos vadovė Kristina Wilmoth pasidalins išvalgomis apie vykdomą bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir žinomiausios su kosmoso industrija siejamos kompanijos pasaulyje.

Kam bus naudojamas kvantinių kompiuterių pranašumas?

Prieš maždaug 1,5 metų IBM paskelbė, kad sukūrė apie 50 kvantinių bitų (kubitų) kvantinį kompiuterį – kol kas didžiausią tokio tipo įrenginį. Bendrovė kvantinės kompiuterijos pasiekimus vykdė nuo pat tada, kai jos tyrėjai padėjo kurti kvantinio informacijos apdorojimo sritį. Naujasis kvantinis kompiuteris yra dar vienas žingsnis link kvantinės ateities, kurioje kvantinis skaičiavimas pakeis informacijos apdorojimą ir padės išspręsti daugelį sudėtingiausių pasaulio problemų. Kaip šį ypatingą technologinį pasiekimą bus galima pritaikyti plačiam komerciniam ar asmeniniam naudojimui, papasakos IBM Q ambasadorius Piotr Biskupski.

Kada bus įmanomos operacijos nuotoliniu būdu?

Technologijų pažanga daro didžiulę įtaką medicinos sektoriui. Būtent inovacijos skatina atrasti būdus ilginti gyvenimo trukmę, kurti pažangesnes vakcinas ir būdus žmogui jaustis sveikesniam nei bet kada iki šiol.

„Innovation Drift“ dalyviai išgirs Martin Bonde Jensen, „Particle 3D“ įkūrėjo, pranešimą. Jis pristatys startuolį, kurio tikslas – palengvinti veido transformacijas patyrusių žmonių gyvenimą, 3D spausdintuvu spausdinant kiekvienam individualiam atvejui reikalingus kaulų

implantus rekonstrukcijai.

Taip pat forume pranešimą skaitys dr. Valery Zukin, taikantis inovatyvius nevaisingumo gydymo metodus – jis naudoja mitochondrijų perkėlimą, kuris padėjo išvysti pasaulį trijų skirtingų žmonių DNR turinčiam sveikam kūdikiui. Prof. dr. Arvydas Laurinavičius pasidalins naujausiais patologų atradimais gydant vėžį.

Asmens duomenų apsauga ir saugi visuomenė - ar tai suderinama?

Ateities visuomenė skatins sąžiningą ir dorą pilietį. Pažangios technologijos, galinčios, pavyzdžiui, automatiškai užfiksuoti eismo įvykius ar nusižengimus, nesudarys sąlygų nesąžiningam elgesiui, papirkinėjimui ir kartu užtikrins saugesnę gyvenimui aplinką.

Tačiau kartu modernios inovacijos kelia ir iššūkių, kai kalbame apie duomenų apsaugą ar intelektualines ir autoriaus teises. Kaip tokių iššūkių išvengti arba juos teisiškai teisingai įveikti, per „Innovation Drift“ paaiškins teisininkas iš Italijos Paolo Balboni, teisinės įmonės „ICT Legal Consulting“ partneris. Jo pranešimas apžvelgs tokius teisnius *blockchain* technologijos aspektus kaip išmaniosios sutartys, intelektualinės nuosavybės ir duomenų apsauga.

Ar technologijos gali paskatinti mažesnių miestų klestėjimą?

Jungtinės Tautos 2018-ųjų metų ataskaitoje pažymėjo, kad iki 2050-ųjų net 68 proc. visos pasaulio populiacijos gyvens miestuose, todėl jų plėtra pasitelkiant technologijas yra gyvybiškai svarbi. Vis dėlto ekspertai sutaria, kad miestų ir gyvenviečių plėtros klausimas opus, nes pastarosioms gresia išnykimas.

Viena iš „Innovation Drift“ renginio kalbėtojų Paivi Tahkokallio, Europos dizaino biuro asociacijos, vienijančios daugiau nei 50 organizacijų, prezidentė, dar žinoma kaip „arktinio dizaino“, kuriuo stengiamas išsaugoti ekologinę pusiausvyrą regione, pradininkė, teigia tikinti inovacijų galia, kuri gali išgelbėti mažus miestus nuo išnykimo.

Kita renginio kalbėtoja Heba Bevan – „UtterBerry“ kompanijos įkūrėja, išradusi dirbtiniu intelektu grįstą išmaniųjų sensorių sistemą išmaniųjų miestų infrastruktūrai stebėti bei vystyti. Patentuota technologija jau buvo sėkmingai panaudota plėtojant infrastruktūros projektus, įskaitant Londono geležinkelio atkarpą ir pan.

Kas pakeis automobilius ateityje?

Specialistai prognozuoja, kad po penkerių metų gatves papildys autonominiai automobiliai.

Planuojama, kad Singapūro gatvėse juos pamatyti jau bus galima 2020-aisiais. Per dešimt metų traukinių sistemos taip pat laukia didžiulis perversmas: dabartinius bėgius keis magnetinės levitacijos tuneliai, suteiksiantys galimybes keliauti ne tik patogiau, bet ir daug greičiau.

Apie tai, kokios transporto priemonės laukia žmonijos pasibaigus automobilių erai, renginio metu kalbės Wolfgang Ungerer. Jo vadovaujama bendrovė diegia mobilumo inovacijas, padeda kurti ir diegti kūrybiškus verslo sprendimus, integruojant interaktyvius technologinius sprendimus. W. Ungerer karjera automobilių pramonėje tęsiasi daugiau nei 18 metų – jam yra tekę dirbti su tokiais automobilių gamintojais kaip *Mercedes-Benz, Jaguar Land Rover, Audi* ir *Porsche*.

Ar ateityje žiniasklaida bus tik žiūrima, o ne skaitoma?

Per pastaruosius dešimtmečius žiniasklaida smarkiai pasikeitė: kažkada dominavusią televiziją ir tradicinius laikraščius pakeitė internetas, socialiniai tinklai. Skaičiuojama, kad 2021-aisiais 82 proc. srauto ateis dėl internetinėje erdvėje talpinamų vaizdo įrašų, iki 2022-ųjų bus įsigyta daugiau nei 26 mln. virtualios realybės akinių, o e. sporto rinka šoktels 152 proc.

Apie ateities žiniasklaidą ir laukiančius iššūkius „Innovation Drift“ kalbės „Euronews“ vadovas Michael Peters. Jis pradėjo dirbti „Euronews“ 1998 m. ir netrukus tapo kompanijos finansų direktoriumi. Vos po penkerių metų M. Peters buvo paskirtas generalinio direktoriaus pavaduotoju, o 2005-aisiais tapo Europos pirmaujančio naujienų kanalo generaliniu direktoriumi.

Kokios savybės bus svarbiausios ateities darbo rinkoje?

Ateities institutas (angl. *Institute for the future*) prieš daugiau nei metus paskelbtoje ataskaitoje „Naujųjų technologijų įtaka visuomenei ir darbo rinkai 2030-aisiais“ apibendrino, kad net 85 proc. visų ateities specialybių šiandien dar neegzistuoja. Dr. Vytautas Ašeris, „Danske bank“ turto ir investicijų valdymo padalinio vadovas, teigia, kad svarbiausia savybe ateityje taps gebėjimas prisitaikyti. Jis sako, kad jau dabar ieško gebančių greitai mokytis specialistų, o juos atsirinkti padeda specialios užduotys, kurių metu jiems reikia įgyti naujų žinių, o vėliau jas pritaikyti praktikoje.

Ketvirtasis „Innovation Drift 2019“ forumas vyks Vilniuje, LITEXPO parodų ir kongresų centre, 2019 m. birželio 13–14 d. Forumas skirtas visiems inovatoriams, kūrėjams, ekspertams, inovacijų politikos formuotojams ir vykdytojams, siekiantiems tiek pristatyti

8 dažniausiai užduodami klausimai, susiję su inovacijomis

inovacijas, tiek pasitelkti praktinių jų pritaikymą.

Renginį organizuoja Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) kartu su LR ekonomikos ir inovacijų ministerija, jis finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis. Inovacijų forumas yra **nemokamas**, tačiau dalyvių skaičius ribotas, todėl norintieji dalyvauti kviečiami registruotis innovationdrift.com svetainėje.

